
Tamás Kincső

A KUTYÁS ÉV

Az első közös évet a kutyás évként tartom számon. Nekem három kutyám van, a polginak négy vagy öt a tónál, egy kicsi otthon. Az enyémekek mind szukák, mindhárom ivartalanítva, kettő verekszik, fiatalabb pásztorkutya próbálja leverni a ranglétra tetejéről az öreget. A rangidős Szilva a kedvenc kutyám, már közel sem mer jönni hozzám, ahogy kilépek az ajtón, lódul feléje a másik, menetből belecsíp a hátsójába, lerántja a földre. Néha beengedem a házba, pihenje ki az állandó stresszt.

Egy reggel nézem, mit nyalogat a hasán, hát fel van hasítva egy jókora helyen. Berakom a kocsiba, viszem a dokihoz, fertőtleníti, összevarrja. Hazatérve a másikat megkötöm, csak éjjelre engedem szabadon, éjszakára Szilvát beengedem. Megy ez egy darabig, amíg valamelyik ügyes cigány, a pásztorgyerek, aki a tehéncsordával jár, rá nem jön, hogy gyakorlatilag védelem nélkül az udvar. Egy reggel nézek ki az ablakon, dörzsölöm a szemem, jól látom-e, hogy valaki járkal a nádakon túl. Jól látom. Mire kirohanok, átmászik a dróthálós kerítésen. Körülnézek, mit vihetett el, az autó ajtaja nincs egészen csukva. A két ülés között, a kéziféknél kis, kerek fatányérban tartok aprópénzt, az tűnt el mind. Nem tragédia, de rosszul esik a tudat, hogy járkalnak az udvaromon. Erre eddig nem volt példa. Nem sokkal később megtudom, hogy a panzióhoz is bemászott, onnan is elvitt minden pénzt, amit talált. A gondnok elcsípte, kapott egy jókora verést. Jelentem a rendőrségen. Kijön a rendőrnő, szétnéz az udvaron, mutatom a kerítés körül a nyomokat. Kedves és szép nő, a szemközti faluban lakik. Ezentúl a házam környékét beiktatják a rendszeres ellenőrző körútjukba, nyugtat meg.

Nem vagyok nyugodt. Egy lábadozó, állandóan fenyegetésben élő házőrző nem védelem. Keresnem kell egy keményebb kutyát. Találok is. Egy négyéves kan kuvaszt, Tordának hívják, és minden rendben volna vele, még törzskönyve is van, csakhogy nemrég odakapott a család egyik gyerekéhez, szabadulnának tőle, ingyen is. Elhozom a kutyát, jön a család utánam saját kocsival, gyerekestől, megnézni, hol lesz az új helye. A három szuka hamar elfogadja az impozáns kant, akkora, mint a két nagyobbik együttvéve. Vezetem pórázon, enni adok. Morog rám, amikor eléje teszem az ételt.

– Kölyökkora óta ilyen. Az esztenán született, biztosan nagy volt a versengés. Soha nem tudtam leszoktatni róla – mondja a gazdája. Jól megtermett férfi, medve okozta vadkárok felmérésével foglalkozik, otthonosan mozog a kutyák és esztenák világában. Van még egy fiatal kuvasz szukájuk, azzal maradnának, Ágnesnek hívják. Ágnes sokkal megbízhatóbb a gyerekek szempontjából.

– Na, de Tordával az udvaromon ide nem jön be többet senki – mondom. Tetszik a kutya nagyon. Hatalmas, a standardhoz képest szögletes fej, nyakán dús, fehér sörény, tiszta, ápolt szőrzet, magasan hordott fark. Megvan vagy hatvan kiló. Tekintélyparancsolón masíroz az udvaromon, levizel minden követ.

A család örvendezik, hogy milyen jó helyre kerül, mozgásra van lehetősége bőven, van mit őrizni, mehet a kerítés mellett fel-alá, amennyit csak akar. Elköszönnek. A kocsijuk a kapu előtt. Csukom mögöttük a kaput, indítja a férfi a motort, én elfordítom a kulcsot a zárban. Nem szoktam napközben zárni a kaput, de mostantól félnem kell, nehogy valaki tévedésből benyisson, és az új testőröm cafatokra tépje.

Ahogy megfordulok, és indulnék a ház felé, szembetalálom magam a nagy szögletes, fehér fejjel. Másodpercig farkasszemet nézünk, aztán ugrik egyenesen nekem. Magam elé tartom a jobb karomat. Beleharap. Elengedi, majd fog egy újat rajta. Aztán még egyet. A kutyáim a védelmemre kelnek, ugatnak körülötte, szidják, mint a bokrot. Az autóba is behallatszik a cirkus, mert kiugrik a férfi, rázza a kaput, kiabál a kutyára:

– Torda, nem szabad! Nem szabad!

Elenged. Hármat vagy négyet kell lépnem a kapuig, hogy elfordítsam a kulcsot. Sikerül eljutnom odáig. Nyitja a kaput a férfi, kisurranok rajta. A kapurésen kisurran mellettem a fiatalabb pásztorkutya. Ő sem mer egyedül maradni Tordával.

– Nem baj – legyintek –, menjünk a sürgősségre.

A kapu előtt a férfi gyorsan leveti a trikóját, elkötjük a karomat. Minden csupa vér. Látom, amit még sohasem, sárga, kocsonyásan áttetsző, szemcsésen szétszóródó zsírszöveteimet a bőrömön. Kutyaharapást nem szoktak varrni, de most muszáj, öt helyen egy-egy öltés. Jó, hogy nem ért el a csontig, mondja az orvos, aki összevarr. Jó, hogy nem döntött fel, mondom, mert akkor egyenesen a nyakamat találja el, s akkor nem itt volnék, hanem a hullaházban, nevetek. Lenyelek egy metamizolt. Kérdi, kérek-e valami nyugtatót. Mondom, hogy nem szükséges.

Fájdalomcsillapítót írnak fel, kapok egy tetánusz elleni oltást. A kutya új oltási könyve nem kerül elő, csak egy régebbi, nem tudjuk bizonyítani, hogy nem veszett. Tudom, hogy nem veszett. Megkérem a kutya gazdáját, vigyen a panzió parkolójába, tegyen le ott, amíg a kutyát kiviszi az udvarról. Minden úgy történik, ahogy kérem.

Eszemben sincs perelni. Én fogtam mellé. Mindenféle tanácsokat hallok, hogyan kellett volna kezelnem a kutyát, hogy elkerüljem a balesetet. Meghallgatom mindet, de valójában örülök, hogy én jártam pórul, nem valamelyik gyermekem vagy a bébiszitter.

Ekkor már a kórháznál dolgozom, épp azon a héten kezdtem el a munkát. Másnap bemegyek rendes időben dolgozni, mondom, várnak a sebészen, megegyeztünk a nővérrel, hogy minden reggel újrakötöz. Jobb karomat rögzítve hordom, a nyakamba akasztva. A fájdalom, minden beszedett gyógyszer ellenére, hatalmas. Főleg éjszaka. Alig alszom. A kollégák szinte könyörögnek, hogy vegyek ki betegszabadságot, ne kínozzam magam. Nem veszek. Autót vezetni tudok fél kézzel, járni tudok, a bal kezem is elég ügyes. Viszont ha egyedül maradok a fájdalommal, végem van. A gyermekek az apjukkal nyaralnak éppen valamelyik mediterrán országban, mint augusztusban rendszerint. Az éjszakák a legnehezebbek, a jobb karom külön életet él, olyan, mintha volna még valaki az ágyamban, egy fogyatékos gyermek, akire minden másodpercben figyelni kell.

A munkából hazaérve egy csendes, napsütötte délutánon fekszem az ágyban, próbálok bepótolni az éjszakai pihenést, amikor ír a polgi, hogy meglátogatna.

– Nem szeretném most – válaszolok.

– Csak egy percre.

Valahogy feltápáskodom, kimegyek a kapuig.

– Nem jössz velem fel? Megyek kutyát etetni.

– Mehetek.

Kutyákról beszélgetünk. Gyermekkora óta kutyázik, meséli, volt már rengeteg és sokféle. Mondom, fogok venni egy olyan csobánkutyát, amilyen az öreg szukám. Nem helyesli. Azok nem jók házörzőnek, semminek se jók.

Lefekszem az ágyra, amíg a kutyáit, halait rendezzi. Amikor végez, óvatosan bemászik mellém.

– Fáj? – kérdi.

– Fáj. De így most sokkal jobb – mondom.

Simogatni kezd. Csókolózunk. Óvatosan levetkőztet. Lassan, óvatosan szeretkezünk. Ekkor élem át az első orgazmust vele, egy napsütötte, au-

gusztusi délutánon. Testem felső fele sajog és hasogat, az alsóban szétárad a gyönyör. Már nem bánom, hogy kimentem a kapuig.

Az új házörzőt interneten keresem ugyanazon a környéken, ahonnét Szilvát hoztuk el a volt férjemmel nyolc évvel azelőtt. Munka után kocsi-ba ülök a gyermekekkel, elautózunk Rucărig. Csodálatos helyek, meredek szirtek között kanyarog az út. A lányom a kopilóta, hűségesen követi a térképen, jó helyen járunk-e.

Egyszer csak rám néz, és azt kérdi:

– Anya, most már lerakhatom a térképet? Hányingerem lett.

Nem hányik, sose hányt autóban, de fix pontot nézni sem bír. A megbeszélte időben, pontosan érkezünk. Szőke, fiatal nő fogad. Mutatja a kutyakölykeket. Két alom is van, egyik rend egy héttel később született. A nagyobbak közül választok, a legsötétebb bundájút, a legbátrabbat.

A kis, fekete szőrgombóc a gyerekek között, a hátsó ülésen utazik házáig. Nem nyálazik, nem hányik. Jó jel. A nyár hátralevő részében visszük magunkkal, bárhová kell utaznunk, még egy szűk körű, családi esküvőn is részt vesz. Minden nap jön velem a városba, hogy amíg dolgozom, legyen ki etesse. A volt férjemnél, a bérelt, kertés háza udvarán jól elfér, ott csak két szürke macska van. Összebarátkozik a macskákkal.

A fiatalabb szukát is beviszem a városba, megegyezünk, hogy nála marad, én viszem neki a tápot. Napközben jól elvan a kölyök a szukával és a két macskával. Munka után jön velem haza.

A polgármester még abban az évben megszabadul két korcstól, amiket nem szíve. Két jóféle vadászkutyája is van, azokat a fia tudja sajátjának.

A második év már csak félig kutyás év. Tavasszal a szeretőm képet küld, hogy átvett egy menhelyre indított ketrecet, benne két airedale terrier szuka. A gazdájuk meghalt, az özvegy nem tud foglalkozni velük. Egyik sincs ivartalanítva. A kutyák jó fejek, borzosak, kedvesek. Nyár elején lekölykezik egyszerre mindkettő. Tisztán látszik, hogy a nagy, hosszú farkú, langaléta erdélyi kopó az apja az összes kölyöknek. „A kopó jól örökít”, mondja az emberem. „Ezt a keveréket használják vadászatra, lássuk, milyenek lesznek.” Még abban az évben megválnak a kopótól, a vérebtől és egy korcstól. A hannoteri vérebet, a bársony szőrű Rozit különösen szerettem. Nem nagyon értem, hogy lehet kutyától csak úgy megválni. Értem, hogy a kutya a hajtó-vadászatra kell, és azt is, hogy nem válik be akármelyik. De akkor is, az ember megszereti, ami az övé. Az emberem, velem ellentétben, nem kötődik érzelmileg a kutyáihoz. Vagy nem mindenikhez.

A szemközti erdőben gombászunk komótosan, tele az erdő szebbnél szebb galambgombákkal. Mondja, hogy fel kell menjen a tóhoz, a munkások szóltak, hogy az egyik kutyát igen járják a legyek.

– Hagyjuk akkor a gombát! – mondom.

A fiatalabbik terrier lihegve fekszik a patak mellett, alig bír mozogni. Bemászik a patakba, tántorogva iszik. Lázás. A hátsó fele csupa nyirok és sár. Rajzanak a zöld legyek rajta. Nézem közelebről, nyű mozog a bundájában mindenfelé, a lapockáitól kezdve a farka hegyéig. Elborzadok.

– A kölykeket átraktam a másik alá – mondja.

Beállítom a kutyát a patakba, próbálom lemosni. Gyomorforgató szaga van. Tűri, állja a vizet, nem ellenkezik. Mintha érezné, hogy most az engedelmességén múlik az élete. Az emberem néz egy darabig, aztán elindul, enni ad a halaknak, a többi kutyának.

– Nem hagyhatjuk itt – szólok.

– Mit csináljunk vele? Holnap kihozom az állatorvost.

– Ha itt hagyjuk, ennek reggelre annyi. Levisszük hozzám.

– Én a kocsimba be nem rakom, az eccerke biztos.

Kerítek egy köteg szemeteszsákokat, letakarom vele a hátsó ülést. Berakom én. Próbálom tovább mosni az udvaron, a kerti csapnál, de ránk sötétedik.

– És te nyugodtan gombászgattál! – szidom az emberemet.

Felölelem a kutyát, egyenesen az emeleti fürdőszobába viszem, berakom a gyermekek fürdőkádjába. Mosom tovább belőle a nyüveket rendületlenül. Reménytelenül. Csupa nyílt seb a hátsó fele. Alig áll a lábán. Nem is áll, fekszik a kádban.

– Kell valami vegyszer, ami megöli őket – jegyzem meg.

Az emberem kocsiba ül, leszalad a juhos baráthoz, hozza a vegyszert. Azzal végre a nyüvek megszűnnek vonaglani, moccanatlanul ereszkednek a lefolyó felé. Kijön a kutyából rengeteg szőr is, csak akkor tudom meg, hogy teljesen eldugta a lefolyót, amikor több rendben ömlik a nyakunkba a plafonon keresztül a fürdővíz.

Rebit, mert így nevezem el, berakjuk a kazánházba pihenni. Másnap a polgi állatorvost hoz, antibiotikumos injekciót, hüvelykúpot kap. Két nap után Rebi szemlátomást jobban van.

– Ha nem lett volna olyan kövér, eddig beledöglött volna – mondja a szeretőm, aki nem sajnálja az ételt a kutyáktól.

– Rebi lesz a közös kutyánk, jó? Közös gyerekünk úgyse lesz – vigyorgok.

Megegyezünk. Lehozom a másik szukát is, meg az összes kölyköt. Ed-dig már csak négy kölyök maradt, azok is egytől egyig nyüvesek. Lemosom,

kitakarítom mindeniket. Kettőt berakok az öreg szuka alá, aki elfoglalja a kapu melletti kutyaólat, kettőt Rebi alá, a kazánházba. Három nap telt el, mióta lehoztam az erdőről, nem tudni, maradt-e még teje. Az öreg szuka alatt nem száradnak a megmosott kölykök, pedig szorgalmasan nyalogatja őket. Testük hideg. Reggelre három elpusztul. Csak ekkor látom, hogy az öreg szukának alig van duzzadt emlője, nem tudja szoptatni őket, mert nincs teje. Az utolsó, félig kihűlt kölyköt alaposan megvizsgálom, van-e még benne légtojás vagy kikelt lárva, majd visszarakom Rebi alá. Lassan életre kel.

Az öreg szukától még abban az évben megválnak a kopóval és a vérebbel együtt. Rebi sokáig nálam marad, az udvaromon neveli a kölykét egészen az elválasztásig. Ekkor megy vissza az erdőre, mert etetéskor sok a cirkusz, megy neki a saját kutyáimnak. A kölyök marad. Ő Odi, az első kutyám, amit az emberemtől kaptam. Vagy vettem el. A második Luca, a lúdfogó.